

Landsforeningen - We Shall Overcome

Bruker- og interesseorganisasjon for menneskerettigheter, selvbestemmelse og verdighet innen psykisk helse

Stiftelsesår: 1968 / Org.nr.: 980 334 597

post@wso.no – www.wso.no

Årsmelding 2020

WSO - Landsforeningen We Shall Overcome er en landsdekkende bruker - og interesseorganisasjon som jobber for menneskerettigheter, selvbestemmelse og verdighet innen psykisk helse. WSO ble stiftet i 1968, og er landets eldste brukerorganisasjon innen vårt felt. Organisasjonens hovedkontor ligger i Oslo.

Styret vil rette en stor takk til alle som har bidratt i arbeidet, både frivillige, ansatte og samarbeidspartnere. Vi vil også takke dem som har gitt oss økonomisk støtte og som gjør det mulig for oss å drive organisasjonen og utføre vårt arbeide.

WSOs arbeid ble i 2020 naturlig nok ganske preget av korona-situasjonen, som har ført til at flere arrangementer og arbeid har måtte avlyses.

Det ble ikke mulig å avholde landsmøte før 12. september. Det er derfor styret som ble valgt i 2019, som har drevet WSO størstedelen av 2020.

Organisasjonsarbeid

Landsmøte

Landskonferanse var planlagt i forbindelse med landsmøtet i mars, men ble avlyst grunnet pandemi.

Landsmøte 2020 ble avholdt 12. september. Vi hadde deltagelse både digitalt på Zoom og ved oppmøte. Til stede 33 medlemmer (10 på Zoom og 23 ved oppmøte på Anker Hotell).

Erfaringene med digital deltagelse var gode, selv om det er en læringskurve for å få det til å fungere godt for alle. Det er ønske om å fortsette med mulighet for digital deltagelse videre, WSO ser imidlertid ikke at et heldigitalt landsmøte vil være et fullgodt alternativ for oss.

Styrets arbeid

Sentralstyret januar til september:

Leder: Grethe Ose (Trondheim). Nestleder og kasserer: Grete Johnsen (Oslo)

Styremedlemmer: Inger Hansen (Oslo), Kristin Sommerseth (Oslo), Dag Erik Tinghaug (Larvik), Elin Halvorsen-Weare (Asker) og Espen Pedersen (Oslo).

Vararepresentanter: Inger-Mari Eidsvik (1. vara, Ålesund), Hanne Moss (2. vara,

Holmestrand), Tormod H. Gjedrem (3. vara, Rogaland), Sigrun Tømmerås (4. vara, Oslo). Barbara Stenvall (5. vara, Nordland/Trofors) og Randi Mofossbakke (6. vara, Langesund)

Inger Hansen døde i april 2020, et stort savn for styret og for WSO. Hun var et engasjert styremedlem som bidro med verdifulle innspill. Den siste tiden fungerte hun også som sekretær i styret.

Inger-Mari Eidsvik og Hanne Moss trakk seg som henholdsvis 1. vara og varamedlem i juni.

Det ble avholdt 7 styremøter i perioden. Fra mars ble styremøter avholdt digitalt på Zoom, eller med en blanding av Zoom og fysisk oppmøte.

I møtene 18. juni og 12. august var valgkomiteen tilstede på møtet.

Sentralstyre september – desember:

Følgende personer ble valgt til sentralstyret 12. september:

Leder: Mette Ellingsdalen (Oslo). **Nestleder:** Grete Johnsen (Eidsvoll). **Styremedlemmer:** Espen Pedersen (Oslo), Dag Erik Tinghaug (Larvik), Elin Halvorsen-Weare (Asker), Tormod H. Gjedrem (Rogaland) og Sigrun Tømmerås (Oslo).

Vararepresentanter: Randi Mofossbakke (1. vara, Langesund), Liv Benedicte Sontum (2. vara, Drammen), Anbjørg Hellestræ (3. vara, Drammen), Hans Ove Galtung (4. vara, Bergen) og Kristin Sommersest (5. vara, Oslo).

Styret konstituerte seg i først styremøte 28. september, det ble bestemt at leder og nestleder skal fungere sammen i lederteam, Randi Mofossbakke ble valgt som kasserer og Dag Erik Tinghaug som sekretær.

Det ble avholdt 3 styremøter (Zoom) i denne perioden.

Organisering og daglig drift

Kontoret har åpent mandag, onsdag og fredag kl.12-15, med betjent telefon og mulighet for besøk på kontoret. Onsdager er det åpent hus med enkel bevertning, i samarbeid med lokallaget Oslo / Viken.

Kontoret stengte fra midten av mars til midten av juni. Da Oslo igjen stengte ned i november, fant vi det forsvarlig å holde kontoret åpent, med forsterket smittevern. Dette har vært et viktig tilbud for noen i en vanskelig tid.

Under stengningen av kontoret hadde vi utvidet telefontid for medlemmene med telefonvakt alle dager mandag til søndag kl. 12-15.

Bemanning

WSOs arbeid drives i hovedsak med frivillig innsats fra tillitsvalgte og medlemmer.

Ansatte: Finn Halvorsen har arbeidet på timebasis som kontorvakt/telefonvakt i kontorets åpningstider mandag, onsdag og fredag kl. 12-15, tilsvarende ca. 25 prosents stilling.

Sarah Pay er ansatt i fast åtte prosents stilling som renholder.

Mette Ellingsdalen har vært ansatt som politisk rådgiver i 15 prosents stilling. Hun fratrådte sin stilling etter at hun ble valgt til styreleder 12. september.

I tillegg har det vært noen oppdrag utført på timebasis, blant annet registrering av biblioteket.

WSO utlyste en 20 prosents stilling som kontormedarbeider i WSO-posten i mai. Grunnet få søkere til stillingen, redusert/endret aktivitet pga. korona og endring i ledelsen i september, ble det ikke gjennomført ansettelse.

Lokalt arbeid, arrangementer og kurs

WSO har fylkeslag /lokallag i Oslo/Viken.

Det har vært åpent hus i samarbeid med fylkeslaget hver onsdag, når kontoret har vært åpent. Samtaler og sosialt samvær med nystekte vafler og kaffe.

Temamøter

Det ble avholdt temamøte i samarbeid med WSO Oslo og Viken i 2020, og det ble for første gang et digitalt temamøte på Zoom.

Torsdag 26. november fortalte Tormod Hvidsten Gjedrem om selvtilgivelse og sin prosess gjennom schizofreni og det ble en god samtale etterpå. Det var 11 deltagere.

Amaliedagene 2020, avlyst på grunn av pandemien.

Fremtidens Psykiatri, avlyst på grunn av pandemien.

Likepersonsarbeid, brukervedvirkning og selvhjelp

Det er blitt gjort mye likepersonsarbeid i WSO gjennom alle år organisasjonen har eksistert. Men nå har WSO endelig kommet i gang med registrering av likepersoner og likepersonsarbeid. Vi har nå tatt i bruk et online registreringsverktøy som vil gi oss god oversikt. WSO hadde i 2020 **åtte registrerte og tellende likepersoner**. Det er ikke alt likepersonsarbeid som kan registreres på grunn av regelverket, det gjøres også mye på telefon og Skype / Zoom og via epost, arbeid som foreløpig ikke blir registrert som likepersonsarbeid.

Våre likepersoner hjelper medlemmer og andre som kontakter WSO med støttesamtaler, enkelte trenger bare noen å snakke med som forstår deres situasjon. Andre får hjelp med informasjon og veiledning når det gjelder ulike typer behandling, hjelp med å søke seg til medisinfrie behandlingstilbud, eller hjelp til å finne for eksempel psykolog eller traumeterapeut. Noen trenger informasjon om rettigheter, og/eller hjelp med å finne en advokat. Noen får hjelp overfor NAV, med søknader og informasjon. Det hender også at likepersoner er med som ledsager og støtteperson til lege eller til NAV. Jobbsøknader og CV hender det også at vi hjelper til med. Ellers får en del medlemmer hjelp med internett og nettbaserte tjenester, og noen får hjelp og opplæring i å bruke data og internett.

WSO fikk ikke gjennomført noe likepersonskurs i 2020 grunnet smittevernsrestriksjoner. Midler tildelt fra Helse Sør-Øst er innvilget overført til 2021.

WSO har en fast likepersonstelefon hver mandag kl. 15-16. Man kan ringe likepersonstelefonen om man trenger noen å snakke med, om man vil avtale besøk av en likeperson eller om man trenger informasjon eller veiledning i forbindelse med behandling eller rettigheter (rettigheter til hjelp og rettigheter under og etter behandling).

Selvhjelpsgrupper

Stemmehørergruppe, som vanligvis har møter ca. hver 3. mandag, rakk å ha to møter før nedstengningen i mars. Dette er et unikt tilbud der det kommer deltakere fra hele

Østlandsområdet. Deltakere får dekket reiseutgifter til møtene da det er en viktig arena for dem. Vi håper det snart blir mulig å starte opp tilbudet igjen.

Informasjonsarbeid

- WSO-posten kom ut to ganger, i mai og november.
- www.wso.no ble løpende oppdatert gjennom året.
- Søkelyset kom ut med ett nummer i desember.
- WSO har en åpen Facebook-side og en gruppe for medlemmer, WSO-gruppa, som er åpen for alle medlemmer og andre interesserte.

WSO- biblioteket

WSO har i høst fullført registreringen og sorteringen av bøker som finnes i vårt bibliotek. Vi har bra utvalg av gamle og nye bøker med psykiatrikritikk og erfaringer fra psykiatrien, i tillegg til selvhjelpsbøker, fagbøker, bøker om recovery og aktuelle romaner og biografier.

Bøkene er til utlån for medlemmer, enten ved at man kommer innom kontoret eller ved å få tilsendt bøker og returporto i posten.

Bokliste finnes og kan lastes ned via følgende lenke (sortert på tittel):

<https://www.jottacloud.com/s/130cd69deeb0b0446f8b673671908c1e2bd>

Interessepolitisk arbeid

Høringer/innspill

Møte med Statens helsetilsyn 14. februar. Innspill på tilsyn på tvang, hva de bør se etter. Grethe Ose og Liv Skree deltok for WSO. Skriftlig innspill sendt i mai.

Høringsuttalelse til Finansdepartementet om «Forslag om merverdiavgiftsplikt ved omsetning og formidling av alternativ behandling, kosmetisk kirurgi og kosmetisk behandling».

Hørings svar til NOU 2020:5 Likhet for loven – Lov om støtte til rettshjelp (rettshjelpsloven).

Menneskerettighetsarbeid

WSO rapporterer til FNs komiteer som eneste brukerorganisasjon på psykisk helse-feltet. Liv Skree og Hege Orefellen var tilstede i Geneve under høringen av Norge i mars. De deltok i felles møte med komiteen og de andre fra sivilt samfunn og hadde møter med enkeltmedlemmer i komiteen. Arbeidet førte til gode konkluderende anbefalinger til Norge.

WSO sitter i **rådgivende utvalg for Sivilombudsmannens forebyggingsenhet mot tortur**. Mette Ellingsdalen er WSOs representant, med Liv Skree som vara. Det ble avholdt tre møter i 2020.

WSO ved Mette Ellingsdalen deltok med innlegg og appell i Ulobas webinar «Det store Likestillingsbrølet» 5. juni, om vår kamp for ikke-diskriminering og likestilling som også handler om kampen mot overgrep og tvang.

Vi deltok med spørsmål og kommentarer i Nasjonal Institusjon for menneskerettigheter sin lansering av en samlede rapport med anbefalinger fra FN til Norge fra 2017-2020, avholdt digitalt 12. november.

Brukerrepresentasjon/ møter/ arbeidsgrupper/ seminarer

WSO deltok i **BrukerROP i Helsedirektoratet**, med leder Grethe Ose / Mette Ellingsdalen, og Tormod H. Gjedrem (vara). Tormod fungerte som hovedrepresentant fra juni til november. Fra mars til desember ble det i stedet for vanlige BrukerRop møter avholdt digitale koronadialog møter med organisasjonene.

Grethe Osborg Ose (til september) og Dag Erik Tinghaug deltok i Helsedirektoratets arbeid med å utvikle nye faglige råd for reduksjon av tvang.

Tormod Hvidsten Gjedrem deltok på møter i Ekspertrådet for rus og psykiatri i juni og desember.

Elin Halvorsen-Weare overtok i juni etter Grethe Ose som brukerrepresentant for medikamentfritt tilbud i Helse Midt-Norge, Vegsund DPS.

Leif Inge Sandvik er brukerrepresentant i Råd for funksjonshemmede i Bydel Søndre Nordstrand, Oslo.

Mette Ellingsdalen hadde innspills møte med UKOM i mai, i forbindelse med deres rapport om «Hanna», som døde av medisinforgiftning på psykiatrisk avdeling.

Vi har også bidratt i forskjellige fora om medikamenter og nedtrapping:

International Institute for Psychiatric Drug Withdrawal. Instituttets arbeider med å utvikle forskning og praksis basert kunnskap om trygg nedtrapping fra psykiatriske legemidler. Mette Ellingsdalen er «associate» til IIPDW, og deltok i et heldags møte (online) i oktober.

Foredrag om erfaringer med legemidler til legegruppen Mo i Rana i november, av Ane-Martha T. Hansgård.

Behandling og medisinfrie behandlingstilbud

WSO har i 2020 fulgt opp arbeidet i Fellesaksjonen for medisinfrie behandlingstilbud, et samarbeid mellom Aurora Støtteforening, Hvite Ørn, LPP (Landsforeningen for Pårørende innen Psykisk helse), Mental Helse og WSO. Siv Helen Rydheim (frem til september) og Grete Johnsen og Mette Ellingsdalen (fra september) var WSOs representanter i Fellesaksjonen.

Det var fem møter i Fellesaksjonen 2020. 2. mars hadde Fellesaksjonen møte med statssekretær Anne Grethe Erlandsen og seniorrådgiver Sjur Øverbø Andersen i Helse- og omsorgsdepartementet.

Fellesaksjonens oppgave fremover blir å arbeide for at valgfrihet og medisinfrie tilbud skal være en realitet for alle, uansett hvor de bor i landet. Og for at de som ber om medisinfri behandling blir hørt og får et reelt tilbud om dette.

Fellesaksjonen ansatte i 2019 en sekretær i 20 prosents stilling, Ellen Aronsen. Det er inngått en samarbeidsavtale mellom de fem organisasjonene om finansiering av stillingen. WSO står formelt sett som arbeidsgiver og hun har kontor hos WSO. Dette samarbeidet fortsetter i 2021.

Mette Ellingsdalen jobbet i november/desember med intervju med BBC Assignment om utviklingen av medikamentfrie tilbud i Norge. Programmet ble sendt vinteren 2021.

Prosjekter

Prosjekt Stiftelsen Dam

Mattima Films ved Ane-Martha Tamnes Hansgårds filmprosjekt «Diagnonsense» fikk i desember 2018 innvilget midler fra Stiftelsen Dam (tidligere ExtraStiftelsen) gjennom WSO som søkerorganisasjon. Det gjelder delfinansiering av filmprosjektet for 2019-2021.

Prosjektet går etter planen, men på grunn av pandemi og begrensninger i 2020 har det blitt noen forsinkelser, og prosjektet har fått en ny sluttdato i 2022.

Organisasjon

Medlemstall

Pr. 31.12.2020 hadde WSO 462 medlemmer (395 som betalte kontingent i 2020 og 67 livstidsmedlemmer som ikke betalte noe i 2020). I tillegg hadde vi 12 støttemedlemmer i inn- og utland som ikke betaler kontingent.

Arbeid med årsregnskapet

Årsregnskapet viser et overskudd for 2020 på 155 296,- Dette avspeiler påregnelig redusert reisevirksomhet og aktivitet grunnet korona.

Honorarer til tillitsvalgte og styret var i 2020 på kr 222 279,-.

Leder mottok honorar tilsvarende 1,5 G (150 000 pr. år) frem til landsmøtet i september.

Styret valgte etter landsmøtet å fordele leder- og nestlederhonoraret likt (85 000,- pr år på hver), da de fungerer i lederteam med tilsvarende arbeidsfordeling.

Kasserer og sekretær er honorert med 20 000,- pr år, og styremedlemmer og 1. vara mottar 750,- pr. møte.

Arbeidsmiljø

Det har ikke vært skader eller ulykker i 2020. Foreningen forurensrer ikke det ytre miljøet nevneverdig.

Likestilling: WSO er en organisasjon som er åpen for menn og kvinner. WSO har ikke kjente utfordringer relatert til likestilling.

Denne årsmeldingen gir et oversiktsbilde over WSOs aktivitet og drift i 2020, men er ikke en fullstendig oversikt over alle aktiviteter.

Mette Ellingsdalen
Leder

Grete Johnsen
Nestleder

Dag Erik Tinghaug
Sekretær

Randi Mofossbakke
Kasserer

Tormod Hvidsten Gjedrem
Styremedlem

Espen Pedersen
Styremedlem

Elin Halvorsen-Weare
Styremedlem